



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Orationibus Iaculatoriis Libri IV. Ascetici, Seu ad exercitationem spectantes

Balinghem, Antoine de

Antverpiae, 1618

Cap. IX. Pro quibus fundendæ sint preces iaculatoriæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51085](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51085)

religiosi, quorum vita ferè omnis per septem
 decurrens hebdomadæ dies; hoc sacro sa-
 lutarîq; studio distinetur; Atque si tam sim-
 plicitatem exosam habent; videant ne à
 Deo sint alieniores, cuius sermocinatio est
 cum simplicibus, qui nec proijcit simplicem
 nec porrigit manum malignis. Intelligant
 meliorem esse pauperem qui ambulat in
 simplicitate sua, quàm diuitem (quales se
 ipsi existimant) in prauis itineribus, & tor-
 quentem labia sua & insipientem (quam-
 quam sibi admodum sapiant) Norint deni-
 que in simplicitate cordis quærendum Do-
 minum, & nihil Corinthus magis timuisse
 Apostolum, quàm ne sicut serpens deceperat
 Euam astutiâ suâ, ita & corrumpèrentur
 sensus eorum & exciderent à simplicitate,
 quæ est in Christo Iesu.

Prou.

3. 32.

Iob 8.

20.

Prou. 9.

1.

Prou.

28. 6.

Sap. 1. 1.

2. Cor.

11. 3.

CAPVT IX.

*Pro quibus fundenda sint preces
 iaculatorie.*

QUOD Apostolus obsecrat primùm om-
 nium fieri obsecrationes, orationes,
 postulationes, gratiarum actiones, pro om-
 nibus hominibus, pro regibus & omnibus
 qui in sublimitate sunt, vt quietam & tran-
 quillam vitam agamus in omni pietate &

1. ad
Tim. 2.
1.

ca-

castitate; hoc ipsum ad breuiiores hasce orationes accommodandum videtur, excludunt enim neminem: At cum omnibus hominibus, ut loquitur Paulus, sese communicant eosque omnes visceribus charitatis benevolentiaque sinu complectuntur. Quod idem docemur etiam à Christo Salvatore, dum ex eius praescripto supplicantes, eum quidem nomine omnium compellamus, dicimusque *Pater noster* non Pater mi. Et sane multo est melior utiliorque oratio generalis, quam specialis, ut ex hac ipsa voce (*Pater noster*) colligitur à Cypriano, Ambrosio, Chrysostomo; neque verò est aliis tantum utilior, verum etiam ipsi oranti, ut scitè Ambrosius.

In orationem
Dominicam.
l. i. de
Cain
c. 9.

Orandum (inquit) praecipue & pro populo doceris, hoc est pro toto corpore, pro membris omnibus matris tuae, in quo tuae charitatis est insigne. Si enim pro te roges, tantummodo pro te rogabis, & si pro se tantum singuli orant, minor peccatoris quam intercedentis est gratia. Nunc autem quia singuli orant pro omnibus, etiam omnes orant pro singulis. Ergo ut concludamus, si pro te roges tantum ut diximus pro te rogabis, si autem pro omnibus roges, omnes pro te rogabunt: Si quidem & tu in omnibus es, ita magna remuneratio est ut orationibus singulorum acquirantur singulis totius plebis

bis suffragia: In quo arrogantia nulla, sed humilitas maior est & fructus vberior. hætenus Ambrosius.

At enim his tantum conficitur fasam pro omnibus orationem iaculatoriam esse eam quidem oranti meliorem atque vtiliorem, non autem ei pro quo Deo offertur, cui omnino prodest magis specialis: ita est si ex oratione quidem non tam impetratio quam satisfactio queratur.

Ex omnibus autem hominibus, pro quibus orandum. Monuit S. Paulus, constat eas mentis ad Deum aspirationes longè illi gratissimas accidere, quæ (si cætera sint paria) inimicis bene precantur quasque habent facultates, impetrandi, satisfaciendique, in eos potissimum exerunt atque exercent. Atque lege diuinâ non semel cautum est pro inimicis ut oremus, *Orate* (inquit Christus) *pro persequentibus & calumniantibus vos, ut sitis filii Patris vestri, qui in calis est, qui solem suum facit oriri super bonos & malos, & pluit super iustos & iniustos.* Arduum sanè edictum obseruatuque difficillimū & longè supra naturæ vires.

Magna sunt hæc (ait Gregorius) alta sunt hæc, & multis ad exhibendum difficilia. Sed tamen ista est vestis nuptialis.] Diligere inimicos (inquit Bernardus) magis diuinum est quam humanum.] Quid ergo pro iisdem orare? quod quidem est summum dilectio-

nis

Matth.

5. 45.

Lucæ 6.

27.

Hom.

38. in

Euang.

lib. de

pâssione

Domini

c. 11.

nis præcipuumque argumentum; sed quo id est difficilius, ac maioris virtutis, fortiorisq; animi quasi fœtus, hoc etiam est amplioris meriti, ipsiq; Deo imprimis acceptum, maiorēque impetrandi vi pollet: Cuius quidem rei præter cætera, non obscurum est argumentum, quòd cum vetaretur Hieremias Deum orando interpellare pro populi salute; quoniam id frustra facerent, additur item nec Moysen, nec Samuelem tantos licet viros exauditum iri, quāquam, id ipsum orarent. Tu ergo, inquit, noli orare pro populo hoc, nec assumes pro eis laudem & orationem, & non obsistas mihi, quia non exaudiam te: Si steterit Moyses & Samuel coram me, non est anima mea ad populum istum, eice illos à facie mea & egrediantur. Quæ verba euoluens S. Gregorius ita interrogat. Quid est quod Moyles & Samuel cæteris Patribus præferuntur: nisi quod hi duo tantummodo in cuncta veteris testamenti serie, etiam pro inimicis suis leguntur exorasse? vnus à populo lapidibus impetitur, & tamen pro lapidatoribus suis Dominum deprecatur: Alter ex principatu eiicitur, & tamen petitus vt exoraret, fateretur dicens, absit à me hoc peccatum in Dominum, quoniam cessem orare pro vobis. Dicit ergo Dominus: Si Moyses & Samuel steterint coram me, non est anima mea ad populum istum: quasi apertè dicat,
nec

Jerem.
7. 16. &
c. 15. 1.

Hom.
27. in
euange-
lia.

1. Reg. 7.
12.

nec illos modò pro amicis audio quos magna virtutis merito, orare etiam pro inimicis scio. Virtus ergo veræ orationis est celsitudo charitatis, & tunc quisque quod rectè petit adipiscitur, cùm eius animus in petitione nec inimici odio fuscatur.]

Itaque prophetorum verborum ea est sententia: si placabilis essem, nemo omnium Moyse, nemo Samuele mihi placando accommodatior, cùm sese vel hostibus suis placatos facilè que exhibuerunt. Sed quia sum implacabilis, certùm que mihi est tandem præfractam hanc gentem, perfidamque vscisci frustrà me precibus suis placare nitantur. Quid quæso illustrius ad eximie huius commendationem virtutis afferri potest? quàm quod vnica sit ea, quæ Deum ipsum exarmet euincatque, ac quodammodo imbellem efficiat?

Et quoniam tam est ea eximia insignisque virtus, voluit Christus extremo vitæ suæ tempore eius illustre admodum specimen præbere, quando cruci affixus, in mediisque doloribus, sui immemor, inimicorum memor, Patrem pro eorum venia ac incolumitate hac precatione iaculatoriâ ita cõpellat. Pater (inquit) dimitte illis, non enim sciunt quid faciunt. Vox diuina, atque homine maior oratio. Quid! postulas à Patre *ἀμνηστίας* iniquissimi immanisque parricidij, quo te vni-

Lucæ
23. 34.

Q

cum filium crudelissimè & per summam impietatem vulnerant, necant, contrucidât hostes tui? Quid? illos ipsos saluos petis, qui vitâ tibi inaudito scelere immanitatêque, vitam, inquam, diuinam atque in ipso ætatis flore eripiunt? Qui se ipsi sanguine tuo quâquam innoxij agni effuso, fœdè crudeliterque commaculant? qui te cruci suffixum irident, blasphemant, subsannant? Hos igitur pœnâ liberatos, subtrahi postulas diuinis suppliciis? Ergo eos immunes sinat Pater, qui te omni suppliciorum genere cruciatum excarnificatûmque vitæ eripuerunt? Quid? excusas in super, adfers ignorationem & imprudentiam, quasi nescirent ipsi quid facerent? O diuinam planè fortitudinem! ô heroicam patientiam! ô pectus amoris igne accensum, atque adeò æstuans, quem nullæ tormentorum, nullæ suppliciorû, nullæ atrocissimæ mortis aquæ extinguere valuerunt.

Atque hoc nobis imitatione exprimendum, si modò ij esse volumus, quorû nomen vsurpamus. Quod si filios esse placet tanti Patris, si à bonitate paterna pudet degenerare: planè nobis ex animo sincereque & sine furo, inimicis Deus frequenti oratione iaculatoriâ propitiandus. At quis tantæ virtutis vel vmbra attingere, aut speciem consequi possit? quis verò in lucidissimum hûc solem defigere aciem, ne se cæcum esse velit? dicam:

cam:

cam: si solem aduersum intueri metuis, stel-
lam dabo astrumque minus: in id saltem
oculos conijce.

Quantâ animi fortitudine B. Protomar-
tyr Stephanus tortorum inter cruciatus, sese-
que lapidibus imperentium truculentam
rabiem, humi positus genibus (quamquã pro
se non nullo ante stans orasset) mortis ipso
in limine constitutus, exanguis, elinguis; vi-
ribus planè destitutus, exiguoq; qui reliquus
erat in vnũ collecto spiritu, pro læuientibus
in se Iudæis, seseq; atrocissimo mortis genere
perimentibus suauissimis hisce verbis elatâ
clarâque voce Deum appellat, *Domine Iesu, Ad. 7. 58*
ne statuas illis hoc peccatum? Illis? at quibus?
sanguinariis, homicidis, feris ipsis immanio-
ribus, queque præter figuram hominis habe-
rent nihil. Quibus? qui illum omni suppli-
ciorum genere excarnificatum, acerrimique
doloribus confectum necarent. Illòsne vis,
ô Stephane, pœnâ tâto debirâ sceleri libera-
tos? ergone tam atrocis parricidij, postulas
immunitatê? Sed Nyssenum audiamus hanc *Orat. de*
ipsam diuini martyris precationem momētis *S. Ste-*
suis ponderantê; benignâ (inquit) precatione *phano.*
sanguinarios compensat, rogans ne in con-
trarios euentus, facinus quod in ipso perpe-
trabatur, diuideretur, vt sibi quidem vitam,
aduersariis autem exitium adferret; sed qui-
bus ipse dignus iudicatus esset, ab ijs ne

Q 2

ho-

hostes quidem quasi bonorum sibi aliqua ex parte auctores excluderentur.] Hæc quidem Nyssen. Quibus subiicit ipsum, Iesu conspecto ad eius imitationem fuisse prouocatum. Sic is (inquit) qui Christum cernit aduersus hostes sese gerere nouit. Quoniam enim lenitatis præceptorem videbat, recordatus est legum ab eo latarum inimicos diligere iubentium, & benefacere odio persecuentibus, & pro hostilia facientibus orare. ita Nyssen. At S. August. non modò vult diuini præcepti memoriâ, pœnas ab inimicis deprecatum, verùm etiam recordatione eximie illius charitatis, quâ idem Christus pro sese crucifigentibus Patrem exorauit; quo loco eleganter sanè introducit Stephanum ita differentem, quamque multum inter sit factum suum inter & Christi, atque vtriusque mortem æqua lance pensantem.

Serm. i.
de Sanctis.

Certè ego, inquit, patior, ego lapidor, in me sæuiunt, in me fremunt, sed ne statuas illis hoc peccatum, quia vt hoc dicam tibi, à te primo audiui. Ego seruus tuus patior, sed multum interest inter me & te; tu Dominus, ego seruus; tu magister, ego discipulus; tu creator ego, creatura; tu Deus, ego homo; multum interest inter peccatum istorum qui lapidant me, & illorum qui crucifixerunt te: Quando ergo dixisti Pater ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt, pro magno peccato

cato

cato petisti, & me pro minimo petere docuisti, *ego patior in carne, illi non pereant in mente.*]

Et alibi; ô Domine si istos modò occideris inimicos, quos postea facies amicos? Hæc Serm. 4. de Sanctis.

Augustinus. Neque verò priora Christo sæcula (quod sanè est admirandum) huiusmodi vacasse virtutum exemplis credèdum est, eorum, inquam, qui suis hostibus diuinam conciliare clemètiã breuioribus etiã hisce precationibus contenderunt. Moyses (inquit

Chrysof.) de veteri testamento, quãdo inimicos amare non iubebatur, sed oculo pro Horr. de cruce & latro- ne.

oculo, dentem pro dente eruere, pro Iudæis à quibus & lapidatus & sæpiùs contemptus est sic orabat, *Aut dimitte eis hanc noxam aut dele me de libro vite.* Nihil Moyses peccasti, & cur particeps desideras esse supplicij? cur pœnæ coniunctus? cur tribulationi socius? cur effectus detrimenti consortium? quam incoconditatè (diceret ipse) quid beneficij, cum alij puniuntur, sentire possum? nec fructum meæ commoditatis agnosco cum tenentur alij laceratione supplicij, suffecerunt quidem ad emèdationem nostræ mentis exempla prolata, sed vt firmiùs corrigamur aliud quoque monstrabo.] Hæc Chrysofostomus. Quibus subiicit factũ Dauidis, Samuelis, B. Pauli (qui oprabat esse anathema pro fratribus suis) Stephani & Christi Domini. atq; ita concludit. *Quam igitur veniam mereri po-*

Q 3

teri-

terimus, si tantorum seruatorum de nouo ac veteri testamento non imitemur exempla. Vt pro nostris inimicis oremus?

Inr.
Reg.
cap. 2.

D. Gregorius egregie pensat illud Samuelis. Absit à me hoc peccatum in Domino, ut cessem orare pro vobis, id est, pro iis, qui se abiecerant ne regnaret super eos, in quæ verba ita ferè scribit. Ad charitatis verticem sublimatus vir sanctus non solum diligebat amicos, sed ipsos etiam amplectebatur inimicos, legis quidem veteris mandato instructus, sed nouæ gratiæ fulgoribus illustratus licentiam vetustatis euangelicæ precatatione reprehendit, quo nimirum in factò, nos nobiscum rationes facere cogimur. *Lucæ 6.* Hinc enim per euangelium iubetur. Diligite inimicos vestros, benefacite ijs qui oderunt vos, orate pro persecuentibus vos. Quantum ergo nunc inimici diligendi sunt, proque ijs orandum cum præcipimur, si tunc amari potuere cum odio haberi iuebantur. Quod postremum accipe de praua Scribarum Phariseorumque interpretatione legis.

Quæ quidem ideo à me fusiùs sunt disputata, quòd tam præclaræ actioni, cuiusmodi est precatio pro inimicorum salute, & incolunitate nulla par inueniri possit oratio. Nec verò arbitror vlli, persuadendæ virtuti vtiliùs operam poni quàm huic, quæ tam habeat

habeat raros sui cultores, quandoquidem non sit humanæ opis nobis infensos infestisque, beneuolentiâ, amore, benefactis, orationeque (quod hîc agimus) omni que officiorum genere prosequi. Accedat enim diuina quædam virtus necesse est, quæ naturæ imbecillitatem confirmet corroboretque, cum caro inimicum suum diligere non possit teste Chrysostomo, sed eò maxime paulò fuit longior de hac re instituendus sermo, quòd id nobis hoc quidem loco sit propositum, non vt aliquando tantum & rarius, sed vt continenter & in singulas horas imò frequentius, & quoties ad Deum aspiramus, inimicorum memores simus, vt respiscant à diaboli laqueis, & vt prosperè atque ex animi sententia eis cadant cædantque vniuersa: Hæc sunt (inquit ferè Nyssen) Christianorum arma, hæc iacula, (vnde & meritò iaculatoriæ preces ex nuncupatæ sunt, quibus id præstatur) quibus iniuriam vlciscendo pij viri facti sui exemplo legem vitæ sanciant. His (inquit Augustinus) diabolus vincitur, hinc victoriæ corona percipitur. His, teste Gregorio Sacrificium nostrum Deo gratum accidit: id namque solum accipit quod ante eius oculos in altari boni operis flamma charitatis incendit.]

Hom.
13. in c.
5. Mart.

In Psal.
54.
3. parte
pastora-
lis ad-
moniti-
one
10.

Itaque si & diabolum vincere voles, Deoque imprimis carus esse, ei que facta tua,

Q 4

omnia

omnemque vitæ tuæ rationem probare; tibi imprimis hisce iaculatorijs assuescendum, frequenti que ad Deum accessu, eorum qui tibi aduersantur necessitates postulatæque eidem representanda.

Orat. de
S. Ste-
phano.

Cerne (verba sunt Nysseni) quibus armis iniuriam vlcisitur Magnus Stephanus. Attende quomodo tanquam sacerdos quidam iuxta legem spiritualem, puram hostiam immolans, non alienum, sed suum altaribus admouens corpus, & loco libaminis, sanguinem spargens, per sese Deum, quem in caelestibus aditis cernebat, delinquentibus placabat; vide quemadmodum oratione peccatum eorum, quod sceleratis manibus suis sanguinarij quasi exarabant, delebat.]

Sit tibi maiore quadam vi opus est, neque hoc adeò illustri facto permoueris: En tibi Christum Dominum, illum intuere; illum audi, non tam corporis aure quàm animi, audi inquam elata voce, quamquam mortem iam iamque imminente pro sese crucifigentibus appellantem hisce verbis Patrem, Pater dimitte illis, non enim sciunt quid faciunt.

Ah pudeat te seruulum magis esse memorem iniuriarum, quàm sit Dominus tuus. Ille (vt superius Augustinus) pro magno peccato petit, tu nec pro minimo petere acquiescis, an nõ multũ interest inter peccatũ istorum, qui

qui tibi fortè iniurii sunt & eorū, qui crucifixerunt illum? Si hæc fiunt à Domino maiestatis in grauissimis iniurijs, immani que se crucifigentium parricidio, quid à te in minoribus tuis, vmbri que ferè tantum iniuriarum, fieri par est? A te inquam vili terræ puluisculo, terræ filio, terra putredine, infernititione, quem quidem millies promeritus es? omni igitur simultate deposita, condonata que iniuriâ earum auctoribus frequētissimè bene precare, eos que sincere, & sine fūco Deo imprimis commendatos habe; maacte virtute.

Et sanè Societati Iesu B. Ignatij præscripto Part. 10. constit. litter. B. solemne est, creberrimas fundere preces pro sibi quacumque tandem ratione aduersantibus: cuius quidem tam piæ exercitationis ne vlllo vniquam tempore vsūm extinguat obliuio, eius sacrâ illâ quæ inter cibum adhibetur lectione refricatur in singulos menses memoria. Quod idem vtinam piorum omnium consuetudine, institutō que esset receptum. Nec abs re fuerit, si quotiescumque interdum nouam inis actionem grauiorem, eam que; representas Diuinæ maiestati, precari que; vt sit ad maiorem eius gloriam, eam ipsam velis hostibus tuis prodesse, ad eos que eius fructum vniuersum cum impetrationis, tum satisfactionis permanare. Atque adeò si de Dei Optimi Maximi liberalitate, benefi-

Q5

cen-

248 DE ORAT. IACVL. LIB. II.
centiaque quam optimè vis mereri, me-
quidem auctore cum iisdem vniuersa tua
merita bonorumque operum fructum com-
municabis, vt in eo percipiendo pari te-
cum sint iure, paremque tecum eius portio-
nem, facta ex æquo, & bono diuisione inte-
grè sortiantur. Hæc nimirum est ratio sibi
Deum conciliandi deuinciendi, obstrin-
gendi, neque illum existimo aut aliâ vllâ re
capi magis, aut efficacius ad quiduis largi-
endum permoueri, quàm huiuscemodi tam
explorato amoris aduersus inimicos argu-
mento.



DE